
KRÓNIKA

DÍJAK

FÜST MILÁN-DÍJ – Végel László Újvidéken élő író-esszéistának esszéírói munkásságáért, dokumentáló, tényfeltáró kötetéért és kísérletező hangú regényeiért, Csaplár Vilmosnak regényírói, forgatókönyvírói, irodalomszervezői tevékenysége elismeréséül ítélte oda a díjat a Füst Milán-díj prózai kuratóriuma. Az elismerést Sándor Iván elnök, Földényi F. László és Budai Katalin kuratóriumi tagok adták át a Petőfi Irodalmi Múzeumban. A jutalmat – az író özvegye, Helfer Erzsébet kívánságával, és 1975-ben kelt közérdekű kötelezettségvállalásával összhangban – alapítása óta évente felváltva két költő, illetve prózaíró kapja meg. Füst Milánné szerint a díj célja „erkölcsi elismerést és anyagi támogatást nyújtani azoknak a költőknek és íróknak, akik Füst Milán irodalmi munkásságának szellemében az egyetemes emberi haladás érdekeit magas művészi szinten fejezik ki műveikben . . .”

SZIRMAI KÁROLY IRODALMI DÍJ – A 2003. évi Szirmai Károly Irodalmi Díjat Mihajlo Pantićnak Ako je to ljubav című elbeszélés-kötetéért ítélte oda a bírálóbizottság (Sava Babić, Bordás Győző és Vic-

kó Árpád). A díjat december 18-án adták át Verbászon.

PÉTERFI-DÍJ – Péterfi Vilmos Irodalmi Díjat kapott Szelei István akadémikus. A magyarság, valamint az Európa történelmi értékrendjét sokoldalúan kifejező életművek alkotóinak járó kitüntetését harmadszor osztották ki. Tavaly Varga Domokos és Lászlóffy Csaba részesült ebben az elismerésben. Idén Szelei István Pusztai János erdélyi íróval és Albert Gáborral osztozik a díjon, melyet december 8-án adtak át Budapesten.

ESEMÉNYEK

RENDEZVÉNY

HORTY-KOR – November 15-én Romsics Ignác történész Horty-kor címmel előadást tartott Újvidéken. A rendezvény része a Nagy Sándor Műemlékvédő és Hagyományápoló Egyesület által szervezett, s már két éve tartó Huszadik század a magyarság kálváriája című előadás-sorozatnak.

II. VMTDK – November 14-e és 16-a között tartották meg Újvidéken a II. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferenciát. A tanácskozás főszerzője

a Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium volt. Az ünnepélyes megnyitót és a hat plenáris előadást követően négy szekcióban folytak az előadások: élő természettudományok, élettelen természettudományok és műszaki tudományok, társadalomtudományok és művészetek, valamint társadalomtudományok. A részt vevő fiatalok között számos külföldi hallgató is szerepelt.

RÁKÓCZI-TANÁCSKOZÁS – November 22-én a Vajdasági Magyar Közművelődési Társaság tanácskozást tartott Újvidéken a Rákóczi-szabadságharc történelmi és irodalomtörténeti jelentőségéről, különös tekintettel a mai Vajdaságra. A tanácskozás előadói voltak: Bori Imre akadémikus (tanulmánya e számunkban megtalálható), Szőrényi László (Irodalomtudományi Intézet, Budapest), Ózer Ágnes (Vajdasági Múzeum, Újvidék), Balázs Mihály (JATE, Szeged), Káich Katalin, Csáky S. Piroska, Hózsza Éva, Bosnyák István, Utasi Csilla, Csányi Erzsébet és Ispánovics Csapó Julianna, a Magyar Tanszék tanárai, valamint Herbut Anikó és Hicsik Dóra egyetemi hallgatók.

TANDORI-KONFERENCIA – Budapesten december 2-án és 3-án az MTA Irodalomtudományi Intézetének Modern Irodalmi Osztálya és az Újvidéki Egyetem BTK Magyar Tanszéke munkatársai érkeztek Tandori Dezső munkásságáról. A konferencián Angyalosi Gergely, Bedecs László, Dobos Gyula, Kappanyos András, Rákai Orsolya és Valastyán Tamás, illetve Bányai János, Csányi Erzsébet, Faragó Kornélia, Gerold László, Harkai Vass Éva, Hózsza Éva és Utasi Csaba olvasta fel Tandori gazdag életművét vizsgáló, verseiről, regényeiről és drámáiról készített dolgozatát.

X. MAGYAR NYELVÉSZETI NAPOK – Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén december 2-án és 3-án

tartották meg a X. Magyar Egyetemi Nyelvészeti Napokat. A tanácskozás ülészakáin előadást tartott Rajslí Iлона, Antalné Szabó Ágnes, Papp György, Zellinger Erzsébet, Cseh Márta, Juhász Dezső, Katona Edit, Lánosz Irén, Molnár Csikós László, Andrić Edit, Mikes Melánia–Báilisz Judka, Csorba Béla, Pásztor Kicsi Mária, Kormányos Katona Gyöngyi, valamint az egyetemi hallgatók közül Ferenc Hajnalka, Miklós Csongor, Laki Boglárka és Nagy Kornélia.

TANÁCSKOZÁS DEÁK FERENC-RŐL – December 6-án a VMTT szervezésében tanácskozást tartottak Újvidéken Deák Ferenc „a haza bölcse” címmel. A bevezető beszámolót Gaál György tartotta. Előadó volt még Pál Tibor, Bálint István, Szabó Judit, Uri Ferenc, Csordás Mihály és Csorba Béla.

IRODALOM

EÖRSI ISTVÁN ÚJVIDÉKEN – November 6-án az újvidéki M Stúdióban nyilvános rádiófelvétel formájában tartották meg Eörsi István szerzői estjét. Bevezetőt mondott Végel László (lásd Kérdések és válaszok rovatunkat). Az est szerkesztője Vickó Árpád, rendezője Vajda Tibor volt.

ÁCS KÁROLY SZERZŐI ESTJE – November 6-án és 7-én Szabadkán, valamint Újvidéken köszöntötték irodalmi est keretében a 75 éves, Kölnből hazalátogató Ács Károlyt. Vajda Gábor irodalomtörténeész indította a beszélgetést, majd a gimnázium tanulói szavaltak Ács Károly verseiből, a Középfokú Zeneiskola diákjai pedig komolyzenei részletekkel tették színessé a műsort.

SZÜGYI ZOLTÁN KÖSZÖNTÉSE – November 14-én Szügyi Zoltánnal tartottak író-olvasó találkozót Adán. A tizenkét éve Budapesten élő költőt 50. születésnapja alkalmából köszöntötte az adai közönség.

KUKORELLY ENDRE ÚJVIDÉKEN – Az Újvidéki Rádió magyar műsorai szerkesztőségének meghívására november 20-án Kukorelly Endre budapesti költő és prózaíró tartott szerzői estet Újvidéken. Az M Stúdióban megszervezett nyilvános rádiófelvételen bevezetőt mondott Harkai Vass Éva (szövege a Kérdések és válaszok rovatunkban), fellépett Tornai Erika és Máriás Endre.

SIMÓ JÓZSEF WASS ALBERTRÓL – November közepén Maradnak az igazak címmel Wass Albert erdélyi író életművéről tartott a bánsági szórványtelepüléseken előadás-sorozatot a budapesti Simó József. Az előadót Sándoregyházáán, Székelykényén, Hertelendyfalván és Nagybecskerekén is telt ház fogadta.

SZÍNHÁZ

APÁCSIKERE UŽICÉN – November 17-én a 8. Jugoszláv Színházfesztivál záróünnepségén az Újvidéki Színház a Pác című előadásával két Ardalion-díjat érdemelt ki: Mezei Kinga rendezéséért, Janovics Erika pedig kosztümterveiért kapott elismerést. Az Olga Savić színművésznő (elnök), Nataša Nelević színikritikus, Vicsek Károly rendező, Zoran Hristić zeneszerző és Svetislav Basara író összettelű zsűri összesen hét előadást tekintett meg. A legjobb előadásnak járó Ardaliont a podgoricai Montenegrói Nemzeti Színház Edward Bond *Sehol senki* című előadása kapta, rendezője Egon Savin. A legjobb női szereplő is ugyanebből a darabból a Sarát alakító Varja Đukić, valamint Miodrag Tabački díszlete kapott díjat. A férfi főszerepek közül Slobodan Beštićet díjazták a Belgrádi Nemzeti Színház produkciójának Hamlet-jeként. A mellékszerepért járó Ardaliont Ivana V. Jovanović kapta két darabban nyújtott alakításáért: a zombori Népszínház Kazimir és Karolina, valamint a sza-

badkai Népszínház szerb társulatának Cseresznyeskertjében láthatta a közönség. A fiatal színészi díjat Nikola Đuričko kapta, aki a belgrádi Jugoszláv Drámaszínház Sírály produkciójában játszott. Ugyanez a belgrádi társulat érdemelte ki a különdíjat a Vágányok című darab színészeinek alakításáért.

KIÁLLÍTÁS

FESTÉSZET

DVORÁCSKÓ LÁSZLÓ ÜVEGKÉPEI – Dvorácskó László üvegre festett képeiből november 11-én nyílt kiállítás a szabadkai Franzer Galériában. A tárlatot Deák Ferenc író nyitotta meg Elsuttogott balladák című írásával.

PENOVÁC ENDRE KÉPEI BELGRÁDBAN – November 15-én nyílt meg Penovác Endre festőművész tárlata a belgrádi Diplomata Klub képtárában. A tulipánok, a pipacsmező, a behavazott nádas, vagy a végtelen alföldi puszát idéző tenger a művész életérzését hivatott kifejezni. A kritikusok az Alföld mesterének tekintik a festőt. A tárlatot Hasan Servet Oltem, Törökország nagykövete nyitotta meg, s Lajkó Félix hegedűvirtuóz játéka tette azt még színesebbé.

MŰVÉSZET HATÁROK NÉLKÜL – A szegedi Hammido Képzőművészeti Iskola tanárainak és a vajdasági képzőművészeknek a Művészek határok nélkül című közös tárlatát nyitották meg november 17-én az adai Szarvas Gábor Könyvtár kiállítási termében. A Hammido csoportosulás tagjai Baczkó Andrea, Pataj Miklós, Sz. Véber Noémi és Sugár Ibolya Szegedről, Bakos Anita Moholról, Molnár László Törökkanizsáról, Turzai Sándor Csantavérről, Száki István Topolyáról, Török István Palicsról, Boros György, Suzana Donoslović, Gyurkovics Hunor, Katarina Mandić, Đuro

Moravić, Szalma László és Kerekes László Szabadkáról.

ZENTAI ALKOTÓHÁZ – A zentai csata emlékére megtartott második festőtábor alkotásaiból rendeztek kiállítást december 4-én a Zentai Alkotóházban. Vajdaság tíz városából mintegy húsz alkotó vett részt a munkában. Olaj, pasztell, kombinált technika, de faragás és dombormű is fellelhető volt az alkotások között Zenta jellegzetes tájrészleteivel. A táborot Segedinski Zsuzsanna álmolta meg, otthonhoz pedig a Thurzó Lajos Közművelődési Központ segítette a művészeket. A tárlatot Aleksandar Lučić újvidéki festőművész nyitotta meg.

MILAN KONJOVIĆ KIÁLLÍTÁS – A neves festőművész halálának tizedik évfordulója alkalmából december 6-án a zombori Milan Konjović Képtárban megnyílt a művész legújabb kiállítása. Ezúttal 50 rajzot és akvarellt mutattak be, amelyek 1919-től 1972-ig készültek. A kiállítást Čedomir Janičić, a zombori városi múzeum kusztosa nyitotta meg, s Lang Irma, a képtár igazgatója üdvözölte a vendégeket.

FOTÓ

DIGITÁLIS AKVARELL – Ifjú Gábornak, a Magyar Szó fotósának november 12-én nyílt meg Novi S@ddigi.foto.grafikában elnevezésű fénykéпкиállítása Újvidéken a Vajdasági Fotó-, Film- és Videoszövetség Galériájában. A klasszikus fényképek után a művész az utóbbi évtizedben teljesen a digitális fényképezés felé fordult. A tárlat, melyet Borivoj Milosavljević nyitott meg, a fotós újvidéki témákat feldolgozó digitális akvarelljeiből állt fel.

EGRETTA – Az újvidéki Prometej kiállítótermében december 3-án nyílt meg az Egretta (Kócsag) természetfotósainak fénykéпкиállítása. Kovács Szilárd (1979), valamint Lukács Sándor (1948), Attila

(1972) és Zsolt (1979) 80 művészfotót tett közszemlére, melyeket az écskai Császártón, a törökbecsei Sósokopón, a Ludasi-tavon és egybeült készítettek az elmúlt években. A tárlat sikerült fényképei a még érintetlen vajdasági természeti oázisok értékes állat- és növényvilágába adnak betekintést.

TESTBESZÉD – A balett-táncosokat ábrázoló Siniša Bubnjević művészfotói a tánc pillanatát örökítik meg. A művész Testbeszéd című ötödik önálló tárlatát az újvidéki Fotó-, Film- és Videoszövetség kiállítótermében tekinthette meg a közönség november 21-étől.

KÖNYV

MATICA SRPSKA – November 20-án a Matica srpska Képtárában Biblia-kiállítás nyílt, amelynek keretében mintegy 200 régi kiadású, több nyelven megjelentetett Bibliát mutattak be az érdeklődőknek.

HANGVERSENY

KOMOLYZENE

HAMAR ZSOLT KARMESTER BELGRÁDBAN – November 14-én Hamar Zsolt budapesti karmester először lépett fel Belgrádban. A Kolarac Egyetemen adott hangversenyen a Belgrádi Filharmonikus Zenekart vezényelte, s Varjon Dénes magyar zongoraművésszel, valamint Alekszej Martinov orosz tenorral két Bartók- és egy Kodály-szerzeményt adtak elő.

ÉRDI TAMÁS SZABADKÁN – December 8-án a szabadkai Városháza dísztermében Erdi Tamás budapesti vak zongoraművész adott koncertet, aki testi fogyatékosága ellenére is sikeres karriert futott be. Műsorán Chopin, Liszt és Bartók művei szerepeltek.

KÖNNYŰZENE

OLD GOLD JAZZFESTIVÁL – November 27-én kezdődött az egyhetes Old Gold Jazzfesztivál Újvidéken, melynek művészeti vezetője Uroš Šećerov. Az idei fesztivál alapkonceptiója az volt, hogy a zene egész történetét, a kezdetektől egész napjainkig, az ütőhangszerek szempontjából vezesse végig a hallgatóságot. A legnagyobb sztár Trilok Gurtu indiai ütőhangszeres volt. Marko Đorđević a mainstream jazz színeit képviselte, a hazai zenészek közül pedig Nikola Mimo Mitrović triója lépett közönség elé. Fellépett még a Budapesti Jazz Orchestra Fekete Kovács Kornél vezetésével. A kísérőrendezvények sorába tartozott Aleister Graham karikatúratárlata az M Stúdió halljában, valamint az énekeseknek (Bernd Spitzbarth vezette), saxofonosoknak (Klemm Ádám), gitárosoknak (Nemanja Rebić), dobosoknak és bőgősöknek (Fedor Rukuc) szánt műhelyek a Művelődési Központ Art Klubjában.

ETNO

NÉPTÁNCOSOK IV. ORSZÁGOS BEMUTATÓ SZÍNPADA – November 15-én tartották meg negyedik alkalommal az Újvidéki Színházban a Néptáncosok Országos Bemutató Színpadát, melyen tíz vajdasági néptáncgyűttes mérte össze tudását. A magyarországi szakbizottság tagja volt Pál Lajos népzéneész, Patkó Lujza néprajzkutató és koreográfus, Csasztrvan András néptáncpedagógus, Merczel István koreográfus, valamint Diószegi László koreográfus, a zsűri elnöke. A zsűri a 20

perces összeállítást hat szempont alapján minősítette. Martin-oklevelet a topolyai Cirkalom és a szabadkai Népkör táncgyűttese érdemelt ki. Fellépett még az óbecsei Petőfi Sándor ME Szelence csoportja Kisimre Árpád vezetésével, a pancsovai Petőfi Sándor ME Maroknyi csapata Varga Krisztina és Kis Árpád vezetésével, az újvidéki Petőfi Sándor MME Csüdüngölő táncgyűttese Kiss Zsélykó szerkesztésével, a hertelendyfalvi Tamási Áron Székely MME Hagyományápoló együttese, koreográfusuk Kerekes Homonai Klára. Adáról az Aranykapu ME Kopogató táncgyűttese Savelin László vezetésével, valamint a Vadvirág Hagyományápoló Kör Tarsóka csoportja mutatta be Lukács Imre koreográfiáját. A csantavéri Mendicus Kör Nefejejs táncsoportja és a péterrévei Tisza ME néptáncgyűttese is bemutatkozott a sorban. A találkozót a Vajdasági Magyar Folklorközpont kezdeményezte, támogatta és társszervező volt a budapesti Martin György Néptáncszövetség.

A HAGYOMÁNY NAPJA – November végén harmadik alkalommal rendezte meg Kanizsán a Levendula Népi Kézművesműhely és a Cnesa OMI a Hagyomány napját, amelyen idén a magyar népzene hagyományát idézték fel. Az egyhetes kézműves foglalkozásokat bezáró vásár forgatóját november 28-án két neves budapesti zenekar, a Juhász Zoltán vezette Egyzólam és az ifj. Csoóri Sándor vezette Ifjú Muzsikás együttes tette színesebbé.

SMIT Edit összeállítása